

PŘEDOBRAZY EUCHARISTIE

Cyklus Symboly v katechezi – 4. část

Fotografie na této stránce nám přibližují nejnavštěvovanější poutní místo jižní Itálie, baziliku v San Giovanni Rotondo. Jedná se o adorační kapli, ve které se uchovává eucharistie. Svatostánek je zabudovaný do lávy z Etny, která má podobu věže. Poutníkům má toto místo poskytnout nejen příležitost k tiché adoraci, ale také připomenout předobrazy eucharistie. Některé z nich Vám nyní nabízíme.

Jedná se o oběť Ábelovu (Gn 4), o Abraháma, který obětoval svého syna Izáka (Gn 22), o oběť kněze Melchizedecha (Gn 14,18–20; Žd 7), o velikonočního beránka a anděla zhoubce v Egyptě (Ex 12) a o Eliáše, kterého Boží anděl nasýtil chlebem (1 Kr 19,4–8).

Ábel je samotným Ježíšem nazvaný jako spravedlivý (Mt 23,35), je tedy předobrazem Kristovy oběti, protože byl zabitý pro svou spravedlnost.

Abrahám je otcem všech věřících (Ř 4,11n), obstál ve zkoušce poslušnosti víry, neboť byl ochoten obětovat svého syna Izáka. Stává se tak předobrazem Kristovy poslušnosti až k smrti na kříži (Fp 2,8).

Křesťanská tradice vidí v chlebě a víně, které přinesl Melchizedech, předobraz eucharistie a v jeho kněžství předobraz kněžství Kristova.

Krev beránka na veřejích domů zachraňující životy prvorozených v židovských domovech je předobrazem Kristovy krve, která nás ochraňuje pro život věčný.

Eliáš po vítězství nad Baalovými proroky utíká do Judska, neboť mu královna Jezabel chystala pomstu. Unaveného a zklamaného Eliáše probouzí anděl, pobízí ho, aby jedl připravený chléb. V jeho síle pak vykoná čtyřicetidenní cestu až na Choreb. Tyto chleby jsou předobrazem eucharistického pokrmu, který nás posiluje na pouti tímto světem do věčnosti.

Vztahy mezi starozákonními předobrazy a eucharistií jsou samozřejmě přítomné i v liturgických textech, jako např. v první eucharistické modlitbě (Římském kánonu):

**„Shlédni na ně (na svatý chléb a kalich spásy) s vlídnou a jasnou tvář.
Přijmi je se zalíbením
jako oběť svého služebníka, spravedlivého Ábela,
jako oběť našeho praotce Abraháma,
jako oběť z rukou svého kněze Melchizedeche“;**

anebo v prefaci z konce 6. století:

**„Spravedlivý Ábel ustanovil předobraz této oběti,
velikonoční beránek zákona ho (předobraz) představil,
Abrahám ho slavil,
kněz Melchizedech ho ukázal,
ale pravý beránek a věčný velekněz ho naplnil.“**

tzv. Veronský sakramentář, č. 1250

Další souvislosti o předobzích eucharistie je možné najít např. v Katechismu katolické církve, 1333–1336.

Připravil Jan Šlégr

Foto: archiv baziliky v San Giovanni Rotondo

